Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Історичний факультет
Кафедра політології та філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри політології та філософії
_____ Тетяна ГРУБІ
підпис
26 серпня 2026 р.
Зі змінами 18.09.2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
ООК 34.02 ВИРОБНИЧА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ПРАКТИКА

Підготовки фахівців	*першого (бакалаврського) рівня вищої освіти*
за освітньо-професійною програмою	*Політологія*
спеціальності	*С2 Політологія*
галузь знань	*Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини*
мова навчання	*українська*

2026-2027 навчальний рік

Розробник програми: Тетяна ГРУБІ, кандидат соціологічних наук, завідувач кафедри політології та філософії

Затверджено на засіданні кафедри політології та філософії

Протокол № 10 від 26 серпня 2026 року

Завідувач кафедри _____ Тетяна ГРУБІ
Зміни внесено на засіданні кафедри політології та філософії
Протокол №11 від 22.09.2026

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми _____ Ольга ВІННІЧУК

ВСТУП

Робоча програма виробничої інформаційно-аналітичної практики розроблена для здобувачів вищої освіти ІІІ курсу (спеціальність 052 Політологія) та спрямована на формування практичних навичок збору, верифікації, систематизації й аналізу політичної інформації, підготовки аналітичних продуктів (аналітична довідка, policy brief, звіт моніторингу) та представлення результатів у публічних і внутрішніх комунікаціях.

Програма розроблена відповідно до «Положення про проведення практики здобувачів освіти вищих навчальних закладів України» від 8 квітня 1993 р. за № 93 (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти № 351 (0351281-94) від 20. 12. 1994 р.), «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція)», затвердженого вченою радою університету 31. 08. 2021 р., за № 111-ОД, «Інструкції № 111 з охорони праці та безпеки життєдіяльності для здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, які направляються для проходження практики» від 13.01. 2021 р. за № 6-ОД. Вона враховує знання, отримані студентами з курсів партологія, теоретичні та методологічні проблеми політичних досліджень, державна політика і місцеве самоврядування в Україні, теорія і практика державного управління. (із урахуванням чинних нормативних актів та внутрішніх документів Університету).

Програма визначає мету, завдання, компетентності, терміни проходження і бази практики, регламентує процес її проходження, зміст практики, перелік документів та їх взірці, які ведуть здобувачі вищої освіти під час практики, обов'язки практикантів і керівників практики, правила охорони праці та цифрової безпеки, вимоги до звіту про практику, критерії оцінювання результатів практики та порядок підбиття підсумків практики.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Основна мета виробничої (інформаційно-аналітичної) практики полягає у засвоєнні сучасних методів і підходів політологічного аналізу, розвитку професійних компетентностей щодо самостійного опрацювання аналітичних завдань і прийняття обґрунтованих рішень, формуванні дослідницьких навичок у сфері суспільних комунікацій та регіональних студій, а також набутті практичного досвіду застосування технічних і програмних засобів, необхідних для майбутньої фахової діяльності.

ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ:

– застосування та поглиблення теоретичних знань, отриманих у процесі

навчання у ЗВО, для вирішення прикладних інформаційно-аналітичних задач у політичній сфері;

– розвиток самостійності, критичного мислення та навичок роботи з джерелами, даними і доказами (evidence-based analysis);

– формування навичок OSINT-пошуку, збору та систематизації інформації з відкритих джерел (офіційні ресурси, реєстри, портали відкритих даних, медіа-архіви, публічні сторінки у соцмережах);

– практичне виконання інформаційно-аналітичних досліджень, підготовка аналітичних продуктів та участь у робочих процесах в інституціях:

а) державних та місцевих органів влади і місцевого самоврядування;

б) організаціях політичних партій, громадських об'єднань та ініціатив;

в) українських та закордонних аналітичних, консалтингових установах, дослідницьких центрах;

г) редакціях ЗМІ та медіапроєктах;

д) навчально-методичних і науково-дослідних підрозділах ЗВО.

– оволодіння процедурами верифікації та фактчекінгу (перевірка першоджерел, дат, цитат; виявлення маніпуляцій та дезінформації);

– практичне виконання медіамоніторингу та контент-аналізу політичної тематики у класичних і цифрових медіа (тематика, фрейми, актори, тональність);

– формування навичок роботи з емпіричними даними (опитування, інтерв'ю, вторинний аналіз статистики) та базової візуалізації результатів;
підготовка аналітичних матеріалів і рекомендацій для бази практики/керівника практики та їх презентація;

– дотримання стандартів академічної доброчесності, етики, захисту персональних даних і вимог інформаційної безпеки під час роботи з матеріалами.

ОСНОВНІ ВМІННЯ СТУДЕНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ, ЯКИМИ ВОНИ ПОВИННІ ОВОЛОДІТИ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосовуванням теорій та методів політичної науки.

Загальні компетентності

ЗК 01 Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 03 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 04 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності)

ЗК 05 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні

технології.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 01 Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

СК 03 Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

СК 04 Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

СК 05 Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

СК 06 Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

СК 07 Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.

СК 08 Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.

СК 09 Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефахівців.

Забезпечення програмних результатів навчання відповідними освітніми компонентами

ПРН 01 Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.

ПРН 03 Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності

ПРН 04 Мати навички професійної комунікації.

ПРН 05 Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ПРН 08 Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

ПРН 10 Вміти описувати, пояснювати та оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних аспектах.

ПРН 12 Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

ПРН 13 Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

ПРН 14 Застосовувати теорії та методи прикладної політології,

політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.

ПРН 15 Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження 3 використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.

ПРН 16 Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

У РЕЗУЛЬТАТІ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПОВИНІ:

ЗНАТИ:

– структуру, механізм, принципи роботи державних органів, інформаційних служб та агенцій, неурядових громадських організацій, діяльність яких прямо або опосередковано пов'язана з майбутнім фахом;

– основні види аналітичних документів, їх форму, структуру та призначення у діяльності органів державного управління та інших учасників міжнародних відносин.

ВМІТИ:

– вибирати джерела та канали отримання інформації, забезпечуючи її точність, надійність;

– самостійно здійснювати пошук потрібної інформації щодо стану конкретної політичної проблеми та ситуації;

– збирати, обробляти й упорядковувати великий обсяг інформації;

– здійснювати самостійні індивідуальні та групові дослідження в сфері політології, готувати та оприлюднювати звіти про результати досліджень;

– складати проектну й супровідну документацію українською й іноземними мовами;

– використовувати сучасні ІКТ в процесі збору та оброблення інформації.

– виконувати професійні організаційно-управлінські завдання процесі забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності.

НАБУТИ:

– навичок роботи з базами даних, великими потоками інформації;

– вміння працювати з документацією, реєстрами, базами даних, здійснювати пошук необхідної інформації;

– вміння формувати конструктивні висновки та робити пропозиції на підставі отриманої інформації.

ТЕРМІНИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Згідно навчального плану виробнича інформаційно-аналітична практика для здобувачів вищої освіти ІІІ курсу історичного факультету денної форми навчання ОС «Бакалавр» спеціальності 052 Політологія проводиться у 6

семестрі тривалістю 4 тижні, на неї виділено 6 кредитів ЄКТС, що становить 180 годин.

БАЗИ ПРАКТИКИ

Визначення баз для проходження здобувачами вищої освіти освітнього ступеня бакалавр виробничої інформаційно-аналітичної практики здійснюється відповідно до «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція)», затвердженого вченою радою університету 31. 08. 2021 р., за № 111-ОД, де чітко визначаються основні вимоги до баз практики.

Відповідно, базами для проходження здобувачами вищої освіти виробничої інформаційно-аналітичної практики є:

а) навчально-методичні і науково-дослідні підрозділи ЗВО, зокрема Центр соціально-політичних досліджень історичного факультету;

б) місцеві організації політичних партій та громадських організацій (що передбачають у своїх статутних документах громадсько-політичну діяльність);

в) українські та закордонні аналітичні та консалтингові установи;

г) редакції ЗМІ;

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

Організація проведення виробничої інформаційно-аналітичної практики здійснюється відповідно до «Положення про проведення практики здобувачів освітивищих навчальних закладів України» від 8 квітня 1993 р. за № 93 (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти № 351 (0351281-94) від 20. 12. 1994 р.), «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція)», затвердженого вченою радою університету 31. 08. 2021 р., за № 111-ОД, відповідно до програми виробничої інформаційно-аналітичної практики, ухваленої навчально-методичною та вченою радами історичного факультету.

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на декана історичного факультету та завідувача кафедри.

Навчально-методичне керівництво, а також контроль за виконанням програми практики здійснюють керівники практики від кафедри і від баз практики.

Завідувач кафедри політології та філософії, факультетський керівник практики проводять зі здобувачами вищої освіти та керівниками інструктивну нараду щодо проходження практики, під час якої здобувачі вищої освіти отримують чітко визначені завдання з практики, а також взірці звітної документації.

Відповідальність за проведення інструктажу з техніки безпеки несе керівник практики від факультету.

Керівники практики систематично контролюють хід практичної підготовки здобувачів вищої освіти та забезпечують підготовку ними звітної документації у визначений термін.

Захист звітів про проходження практики необхідно здійснити відповідно чинного порядку у визначений термін.

Відповідальним керівником за складання звіту про підсумки практики та надання відповідних документів в деканат, на кафедру політології та філософії є факультетський керівник практики та безпосередні керівники практики від кафедри.

Результати виробничої інформаційно-аналітичної практики здобувачів вищої освіти заслуховуються на засіданні кафедри політології та філософії та Вченій раді історичного факультету.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Особливості організації і проведення практики

Виробнича практика (інформаційно-аналітична) включає такі етапи:

1. Настановча науково-практична конференція. Ознайомлення з метою і завданнями практики. Знайомство з керівниками практики. Отримання методичних рекомендацій та індивідуальних завдань.

2. Ознайомлення з базою практики. Знайомство зі співробітниками установи, що є базою практики, її матеріально-технічним обладнанням і режимом роботи.

3. Вивчення документації установи. Опрацювання документів планування з організації реєстраційної роботи. Опрацювання документів з питань інформаційного забезпечення діяльності підрозділів бази практики.

4. Вивчення досвіду роботи співробітників установи. Вивчення переліку основних нормативних документів, якими керуються у своїй роботі фахівці інформаційно-аналітичної діяльності бази практики. Опис набутих професійних навичок в технології обробки інформації, підготовці тематичних оглядів. Опис отриманого досвіду у набутті професійного спілкування в колективі.

5. Інформаційна робота. Визначення технологій пошуку, обробки, систематизації та збереження інформації в організації – базі практики. Використання визначених технологій для вирішення завдань практики. Розвиток вмінь і навичок, пов’язаних із застосуванням знань комп’ютерних технологій в процесі пошуку, обробки та систематизації інформації. Участь у виконанні практично-прикладної роботи, що здійснюється спеціалістами бази практики. Робота з інформаційними ресурсами бібліотек, архівів, Інтернету.

6. Аналітична робота. Самостійне проведення аналітичної роботи, формування обґрунтованих пропозицій та рекомендацій, пов’язаних з діяльністю організації – бази практики. Участь у спеціальних подіях і заходах, які здійснюються в організації, їх оцінка, аналіз, підготовка відповідних інформаційних матеріалів. Участь у складанні звітів у сфері інформаційної,

аналітичної та іншої роботи бази практики. Аналіз проблем та завдань, що мають місце в інформаційній діяльності бази практики та розробка обґрунтованих пропозицій щодо їх розв'язання. Підготовка переліку та анотацій інформаційно-аналітичних матеріалів, підготовлених під час практики, відповідних пропозицій до звіту практики.

7. Оформлення документації практики Щоденник практики, письмовий звіт про проходження практики.

8. Підсумкова звітна конференція

9 Доповідь здобувачів вищої освіти на підсумковій звітній конференції зі звітом про участь у практиці. В залежності від епідеміологічної, безпекової, воєнно-політичної та інших надзвичайних ситуацій практика може проводитися у дистанційному форматі, а також за ущільненим графіком із використанням субот та святкових днів для самостійного опрацювання здобувачем освіти завдань практики.

Завдання для самостійної роботи та перелік індивідуальних завдань

- **здійснити підбір і систематизацію інформаційних матеріалів** за тематикою бази практики (політичний процес, публічна політика, партійна діяльність, місцеве самоврядування, громадські ініціативи тощо). Визначити коло джерел, обґрунтувати їхню надійність, релевантність і потенційні упередження; сформувати реєстр джерел (дата, тип, автор/інституція, короткий зміст, оцінка достовірності);
- **провести аналіз нормативно-правових актів**, що регулюють одну з обраних сфер публічної політики (за профілем бази практики): виборчий процес, діяльність політичних партій, місцеве самоврядування, доступ до публічної інформації, антикорупційну політику, державну службу, громадську участь тощо. Визначити ключові норми, суб'єктів реалізації, механізми та проблеми імплементації;
- **підготувати аналітичну довідку про політичних акторів** у відповідній сфері (stakeholder mapping): органи влади, партії, депутатські фракції, громадські організації, групи інтересів, медіа. Описати їхні цілі, ресурси, позиції, форми впливу та потенційні коаліції/конфлікти інтересів;
- **здійснити медіа або контент-аналіз** (традиційні медіа/онлайн-ресурси/офіційні сторінки політичних акторів) за визначений період:
  - визначити тематику, частоту згадок, ключові фрейми/наративи, тональність, головних акторів;
  - підготувати короткий **огляд медіаполя/огляд преси** та висновки щодо його формування;

Підготувати аналітичний продукт за результатами практики (за погодженням з керівником практики):

- *policy brief / аналітична записка* (2-5 сторінок) з формулюванням проблеми, аналізом альтернатив і практичними рекомендаціями;
- *аналітичний звіт/довідка* (5-12 сторінок) із методикою, даними,

візуалізаціями та висновками.

За наявності даних: додати таблиці/діаграми та коротке обґрунтування використаних методів.

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Після завершення практики здобувачі вищої освіти подають керівнику практики:

– письмовий звіт здобувача вищої освіти про роботу, підписаний здобувачем вищої освіти та керівником від бази практики;

– щоденник практики;

– індивідуальні завдання;

– відгук і оцінку роботи здобувача вищої освіти на практиці, підписаний керівником бази практики і затверджений печаткою.

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ПРАКТИЦІ

Здобувач вищої освіти-практикант має право:

– одержувати консультації керівників практики з навчального закладу на базі практики з усіх питань щодо проходження практики;

– користуватися джерельним фондом баз практик;

– вносити пропозиції щодо вдосконалення практики, брати участь у засіданнях кафедри, вченої ради факультету, конференціях та нарадах,.

На період практики один зі здобувачів вищої освіти призначається старостою групи. В його обов'язки входить облік відвідування студентів, виконання доручень керівників практики.

Здобувач вищої освіти-практикант зобов'язаний:

– до початку практики одержати від керівника практики направлення, методичні матеріали (програму, щоденник, індивідуальне завдання тощо) та консультації щодо оформлення всіх документів;

– своєчасно прибути до місця проходження практики;

– у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;

– вивчити і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і внутрішнього розпорядку баз практики;

– відповідально ставитися до виконаної роботи;

– своєчасно оформити звітну документацію і здати керівнику від навчального закладу не пізніше 3-х днів від завершення практики.

У випадку невиконання вказаних обов'язків здобувач освіти усувається від проходження практики.

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ

Керівник практики має право:

– брати участь у конференціях та нарадах з питань організації і

проведення практики;

– вносити пропозиції щодо вдосконалення практики;

– відвідувати місця проходження практики здобувачами вищої освіти з метою здійснення контролю за виконанням ними завдань практики;

– працювати у роботі комісії при підведенні підсумків практики та вносити пропозиції щодо оцінювання результатів роботи практикантів.

Додатково здобувачі вищої освіти під час практики зобов'язані дотримуватися правил цифрової безпеки: не передавати облікові дані третім особам, використовувати надійні паролі та двофакторну автентифікацію (за наявності), перевіряти посилання та вкладення на ознаки фішингу, не поширювати службові або персональні дані без дозволу, працювати з інформацією лише в межах наданих повноважень базою практики.

Керівник практики зобов'язаний:

– забезпечити проведення всіх організаційних заходів у закладі вищої освіти перед практикою здобувачів вищої освіти:

– інструктаж про проходження практики;

– надання здобувачам-практикантам необхідних документів (направлення, програми, індивідуальні завдання, тощо);

– проведення інструктажу з техніки безпеки;

– дбати про створення належних умов здобувачам вищої освіти для проходження практики та оформлення всіх необхідних документів;

– проводити консультації для здобувачів вищої освіти з різних питань проходження практики;

– виконувати всі роботи, передбачені програмою практики;

– подати завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики із пропозиціями щодо поліпшення подальшої її організації та проведення.

ПРАВИЛА ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ ПРАКТИКИ

Інструктаж здобувачів вищої освіти з техніки безпеки здійснює загальний керівник практики під час проведення настановної конференції. Інструктаж проводиться відповідно до "Інструкції № 111 з охорони праці та безпеки життєдіяльності для здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, які направляються для проходження практики" (Наказ ректора № 6-ОД від 13 січня 2021 р.) https://drive.google.com/file/d/1bgSKVNWHh_aa1L4UB2kxdeTcWWMLWV_f/view.

1. Загальні положення

1.1. Інструкція визначає вимоги з охорони праці та безпеки життєдіяльності для здобувачів вищої освіти, які направляються для проходження практики.

1.2. Практика здобувачів вищої освіти є обов'язковою складовою освітнього процесу в університеті та проводиться на визначених

підприємствах, організаціях, установах – базах практики, які відповідають вимогам нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

1.3. Здобувачів вищої освіти направляють на практику в організації та установи, з якими укладено договір на проведення практики (у випадку зовнішніх баз практики).

1.4. Виконання вимог правил з охорони праці та безпеки життєдіяльності здобувачами вищої освіти під час проходження практики є обов'язковим.

1.5. До початку практики керівники практики від кафедр обстежують робочі місця здобувачів вищої освіти-практикантів.

1.5. Обов'язковою умовою допущення здобувачів вищої освіти до проходження практики є проходження ними інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності з відповідним документальним оформленням.

1.6. Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватись вимог щодо охорони праці, передбачених правилами внутрішнього трудового розпорядку установи та берегти державну власність.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи здобувача-практиканта:

2.1. Здобувач вищої освіти-практикант до початку практики:

- отримує від керівника практики консультацію щодо оформлення всіх необхідних документів;
- отримує номер телефону керівника практики від кафедри для повідомлення в разі виникнення нестандартної ситуації;
- своєчасно прибуває на базу практики.

2.1. При прибутті на базу практики практикант повинен отримати вступний інструктаж з охорони праці та первинний інструктаж на робочому місці та поставити підпис у відповідних журналах інструктажу.

2.2. Здобувачу вищої освіти-практиканту створюють безпечні умови праці для проходження практики. У перший день практики здобувач вищої освіти-практикант на базі проходження практики прослуховує вступний інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності, первинний інструктаж на робочому місці (з обов'язковим оформленням у відповідних журналах реєстрації інструктажів) та неухильно їх дотримується.

2.3 Здобувач вищої освіти має бути ознайомлений з тим, що при виконанні професійних обов'язків на нього можуть впливати такі шкідливі або небезпечні фактори: висока психофізіологічна напруга; висока концентрація уваги; небезпека ураження електрострумом; небезпека виникнення загорань та пожеж; порушення параметрів мікроклімату, передбачених для виробничих приміщень; довготривалі статичні навантаження.

2.4. Під час проходження практики, в процесі виконання будь-яких робіт та під час перебування на території бази практики здобувач вищої освіти-практикант дбає про особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей.

2.5. Перед початком роботи здобувач вищої освіти оглядає своє робоче місце, звільняє його від зайвих предметів, звертає увагу на небезпечні фактори.

3. Вимоги безпеки під час проходження практики

3.1. Здобувач вищої освіти-практикант повинен виконувати винятково завдання, які передбачені програмою практики.

3.2. У разі притягнення здобувача вищої освіти-практиканта до робіт, які не передбачені програмою практики, йому слід негайно повідомити про це керівника практики від кафедри.

3.3. Під час проходження практики **ЗАБОРОНЕНО**:

- порушувати правила внутрішнього трудового розпорядку бази практики;
- залишати робоче місце без дозволу керівника практики від бази практики, керівника практики від кафедри;
- відволікати від роботи працівників установи, які його оточують;
- у разі встановлення порушень вимог охорони праці в службовому приміщенні розпочинати чи продовжувати роботу до усунення небезпеки, якщо це загрожує життю та здоров'ю, обов'язково повідомити про це керівника бази практики;
- під час виникнення несправності обладнання та приладів (комп'ютера, ксерокса, побутових приладів тощо) самостійно їх ремонтувати, натомість потрібно негайно повідомити безпосереднього керівника бази практики та припинити роботу до усунення недоліків; заборонено виконувати будь-які види ремонтних робіт на робочому місці.

3.4. Здобувач вищої освіти-практикант зобов'язаний:

- дотримуватися дисципліни праці; берегти обладнання, інвентар, матеріали, навчальні посібники тощо; виконувати вимоги охорони праці, пожежної безпеки, передбачені відповідними правилами, інструкціями, наказами, розпорядженнями; тримати в порядку та чистоті своє робоче місце, не порушувати санітарні правила у приміщеннях; утримуватись від дій, які заважають іншим працівникам виконувати свої обов'язки;
- повідомляти керівника закладу/бази практики про всі недоліки, які знижують рівень безпеки життєдіяльності людини (норми освітленості, небезпеку виникнення травм при експлуатації обладнання, інструментів тощо);
- вжити екстрених заходів за погіршення стану здоров'я учня/здобувача вищої освіти (запаморочення, втрата свідомості, кровотеча з носа та ін.) (у разі проходження практики в закладах освіти), надати йому необхідну першу (долікарську) допомогу та викликати медичного працівника;
- дбати про особисту безпеку, повідомляти про погіршення стану власного здоров'я під час проходження практики.

4. Вимоги безпеки в аварійній ситуації

4.1. Негайно припинити роботу та повідомити керівника практики від бази практики в разі:

- погіршення особистого стану здоров’я, отримання травми;
- виникнення пожежі;
- виникнення несправностей у роботі приладів та обладнання, що використовуються для виконання завдань практики;
- вимкнення електроенергії;
- появи запаху газу тощо.

4.2. Для усунення аварійної ситуації здобувач вищої освіти-практикант виконує вказівки керівника робіт/керівника практики від бази практики, якщо це не призведе до погіршення стану його здоров’я.

5. Вимоги безпеки після завершення проходження практики

5.1. Привести в порядок своє робоче місце та передати його керівнику практики від бази практики.

5.2. Повідомити керівника закладу про закінчення роботи та всі недоліки в забезпеченні охорони праці, які знижують рівень безпеки життєдіяльності людини (норми освітленості, травмонебезпеки обладнання, інструментів тощо).

5.3. Після закінчення терміну практики звітувати про виконання програми та індивідуального завдання керівникові практики від бази практики.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ:

Підсумкова оцінка діяльності здобувача вищої освіти є комплексною та враховує кожен вид роботи й оцінку діяльності практиканта з бази практики. Загальна кількість балів – **100**.

Оцінка ставиться за виконання здобувачами вищої освіти усіх вимог і завдань програми практики та якість звітної документації на основі результатів захисту перед комісією. Вона висловлюється членами комісії з урахуванням:

– ступеня сформованості професійних умінь і навичок;

– рівня теоретичного осмислення здобувачами вищої освіти своєї практичної діяльності;

– рівня професійної спрямованості та соціальної активності майбутніх фахівців;

– рівня активності та мобільності у процесі виконання завдань практикантом, здатності до професійного саморозвитку;

– здібностей до самоаналізу, об’єктивної самооцінки всіх видів професійної діяльності, рівня компетентності;

– дисциплінованості та відповідальності, правильності та грамотності оформлення звітних матеріалів практики;

– відзива-характеристики на здобувача вищої освіти з місця проходження практики.

Оцінка за навчальну / виробничу практику виставляється у формі задіку / диференційованого заліку, вноситься до заліково-екзаменаційної відомості за підписами членів комісії і до залікової книжки студента.

Оцінювання практики проводиться згідно з системою залікових кредитів (ECTS), відповідно до «Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями)» та «Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)».

РОЗПОДІЛ БАЛІВ за результатами оцінювання виробничої практики[1], видом підсумкового контролю яких є ***диференційований залік:***

Поточний контроль (60 балів)			**Захист практики**	**Сума**
Виконання основного завдання	Виконання індивідуального завдання	Повнота і якість оформленої документації	20	100
40 балів	20 балів	20 балів		

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освітиз навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	**Оцінка за шкалою ECTS**	**Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)**	**Екзаменаційна оцінка за національною шкалою**	**Національна залікова оцінка**
90-100 і більше	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30		
67-74	D (задовільно)	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової			

[1] Див.: Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень студентів Кам'янець-Подільського національного університеті імені Івана Огієнка.

	роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)			

На оцінку А (90-100 балів) – «ВІДМІННО» заслуговує практична робота здобувача вищої освіти, який систематично та на високому рівні виконував поставлені перед ним завдання, змістовно, якісно й охайно оформив усю звітну документацію, вчасно здав її керівникові, вміло проаналізував свою роботу у звіті, отримав відмінну характеристику, виконав індивідуальне завдання та опрацював законодавчу базу, вдало захистив практику перед комісією.

На оцінки В (82-89 балів) та С (75-81 бал) – «ДУЖЕ ДОБРЕ» та «ДОБРЕ» заслуговує здобувач вищої освіти, який старанно виконував покладену на нього роботу, правильно, охайно оформив документацію, але отримав певні зауваження від керівника бази практики або керівника від кафедри щодо якості виконання або ступеня володіння матеріалом, культури мовлення, виконання індивідуального завдання тощо; не досить повно проаналізував свою роботу у звіті; отримав добрі характеристики, виконав індивідуальне завдання та опрацював законодавчу базу; на належному рівні захистив звіт перед комісією.

Оцінки D (67-74 бали) та Е (60-66 балів) – «ЗАДОВІЛЬНО» виставляються здобувачу вищої освіти, який виконав програму практики, але працював лише на достатньому рівні, недостатньо активно включаючись в роботу бази практики, одержав задовільну характеристику від керівника з бази практики; недостатньо проаналізував свою роботу у звіті; отримав задовільні характеристики; не виконав або погано виконав індивідуальне завдання;задовільно захистив звіт перед комісією.

Оцінка FX (35-59 балів) – «НЕЗАДОВІЛЬНО» ставиться здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики з поважних причин (хвороба, сімейні обставини тощо). За рішенням комісії із захисту практика студентові може бути продовжена (але на термін, що вкладається у поточний семестр); набрав за результатами діяльності менше за 60 балів з причин, що не залежали або частково залежали від нього. Рішенням комісії практика цьому студентові також може бути продовжена.

Оцінка F (менше за 34 бали) – «НЕЗАДОВІЛЬНО» виставляється студентові, який без поважних причин не виконав програму практики; часто припускався помилок у виконанні фахових та індивідуальних завдань; не підготував усієї належної документації; не захищав або дуже погано захищав свій звіт перед комісією тощо. Студент, який отримав оцінку F, відраховується з університету.

ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ВИРОБНИЧОЇ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики, протягом трьох днів, здобувачі вищої освіти проводять узагальнення зібраних під час практики матеріалів та складають підсумковий звіт про виконання програми практики та

індивідуального завдання. Форма звітності – письмовий звіт, який разом з іншими документами, що передбачені робочою програмою практики подається на захист. Він має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції. Щоденник є частиною звіту здобувача вищої освіти.

Звітні матеріали, подані здобувачами вищої освіти, перевіряються та оцінюються викладачами-керівниками практики. Звіт підписує здобувач вищої освіти, оцінює та підписує безпосередній керівник від бази практики.

Звіт з практики здобувачі вищої освіти захищають перед комісією, призначеною завідувачем кафедри, факультетським керівником практик. До складу комісії входять керівники практики від кафедри. Кожен здобувач звітує про виконану роботу під час проходження практики, відповідає на запитання, поставлені членами комісії, бере участь у обговоренні проблем, пов’язаних із організацією і проведенням практики, вносить пропозиції щодо поліпшення підготовки практики.

Здобувачеві вищої освіти, що не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право на проходження практики повторно. Здобувач вищої освіти, який вдруге отримав негативну оцінку з практики, відраховується з Університету. Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин або отримав оцінку «не зараховано»/«незадовільно» за результатами захисту звіту з практики, відраховується з Університету за невиконання навчального плану.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ЗА УМОВИ ДИСТАНЦІЙНОГО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Забезпечення здобувачам вищої освіти проходження практики у дистанційному форматі (елементами дистанційного формату), відповідно до Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, передбачає наявність чітко визначеної структури заходів, оптимального планування та використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Здобувач вищої освіти повинен зосередитися на ознайомленні з розробленою провідними фахівцями кафедри політології та філософії програмою практики, її основними завданнями, визначеними у ній, а також на формуванні графіку проходження практики.

Реєстрація здобувача вищої освіти у MOODLE дозволяє отримувати всі необхідні матеріали та звітувати щодо результативності виконання визначених завдань.

Програма практики дозволяє застосовувати різноманітні форми роботи, серед яких варто зосередитись на дистанційному спостереженні, нормативному аналізі, аналізі інтернет-ресурсів, документів, звітів, текстів, програм, порівняльному аналізі, SWOT-аналізі, Big Data-аналізі тощо, проведенні соцопитувань, інтерв'ю, виконанні індивідуальних завдань від баз практик.

Здобувачі вищої освіти здійснюють самостійно або групами аналіз політичних процесів, засідань державних органів або органів місцевого самоврядування, діяльності політичних партій чи громадських організацій, соціально-політичної ситуації в регіоні тощо, розробляють аналітичні рекомендації або моделюють політичні переговори, виборчі кампанії та ін. Синхронні заняття, такі як вебінари або онлайн-семінари, дозволяють обговорювати ключові запитання у реальному часі.

Ключовим аспектом проходження практики у дистанційному форматі або з елементами дистанційної роботи має бути регулярна взаємодія з керівниками практики від кафедри та бази практики за допомогою сучасних засобів комунікації. Здобувачі вищої освіти можуть отримувати консультації за допомогою дистанційних засобів зв'язку (менеджери, корпоративна електронна пошта, платформи Zoom або Google Meet та інших), що забезпечуватиме оперативність зворотного зв'язку та своєчасне корегування діяльності практикантів у процесі виконання завдань.

Важливою складовою повинна стати організація регулярних онлайн-консультацій, під час яких можна обговорювати проміжні результати роботи, уточнювати завдання та отримувати рекомендації щодо їх виконання. Проміжні контрольні заходи можуть включати презентації частин роботи у форматі відеоконференцій, де здобувачі вищої освіти подають свої попередні висновки та пропозиції.

Підсумкове оцінювання проводиться через захист звіту про проходження практики, який включає аналіз виконаних завдань та висновків. Захист може здійснюватися в синхронному режимі з використанням платформ, таких як Zoom або Google Meet, що забезпечують автентифікацію учасників.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аналітичний документ як інструмент підготовки управлінських рішень : навч.-метод. матеріали / І. В. Рейтерович, С. В. Ситник ; уклад. В. М. Гаврилюк. К. : НАДУ, 2013. 56 с.
2. Буник М. Аналіз публічної політики : навч. посіб. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2021. 124 с.
3. Вонсович С. Г. Політичний аналіз і прогноз : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2023. 228 с.
4. Дизайн дослідження: підходи на основі якісних, кількісних і змішаних методів / пер. І. Кобель, Т. Кобель. Львів : Вид-во УКУ, 2022. 284 с.
5. Дзяна Г. О. Комунікації в публічному управлінні : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2024. 224 с.
6. Вегеш М. Основи наукових досліджень. Вид. 2-ге, допов. Ужгород : Ужгород. нац. ун-т, 2022. 74 с.
7. Карпусь Л. В., Чорна Т. І. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання (оновлені та доповнені) : метод. рекомендації щодо оформлення бібліографічного опису згідно ДСТУ 8302:2015. Вінниця : ВТЕІ ДТЕУ, 2024. 17 с.
8. Козьміних А. В. (уклад.). Методологія політичних досліджень та прикладний політичний аналіз : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2024. 80 с.
9. Кодекс академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція). Кам'янець-Подільський, 2021. URL: https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEnG2DvgdaFNACYWU00UL/view (дата звернення: 30.10.2026).
10. Лях Ю. І. Лідерство і комунікації в публічному управлінні : конспект лекцій. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. 86 с.
11. Мішеніна Г. А., Кобушко Я. В. Моніторинг і оцінювання управлінської діяльності : конспект лекцій. Суми : СумДУ, 2022. 138 с.
12. Навчально-методичний комплекс з практики (спеціальність: 052 Політологія) : навч.-метод. посіб. / О. В. Віннічук, В. Ю. Маркітантов, А. В. Найчук та ін. ; за наук. ред. А. В. Найчука. Вид. 3-є, перероб. і доп. Кам'янець-Подільський, 2022. 120 с.
13. Петренко І. І. Аналіз публічної політики : навч. посіб. Київ : Норма права, 2023. 332 с.
14. Піпченко Н., Макаренко Є., Рижков М. Цифрова дипломатія : підручник. Київ : ВАДЕКС, 2022. 318 с.
15. Практикум із підготовки аналітичних документів : навч. посіб. Київ : К.І.С., 2016. 95 с. (Перевидання / актуалізоване використання у 2021–2025 рр.).
16. Політична наука. Методи досліджень : підручник / за ред. О. А.

Габрієляна. Київ : Академія, 2021. 320 с. (актуалізоване видання).

17. Теоретико-методологічні підходи до вивчення суспільно-політичних інститутів та процесів : колект. монографія / за заг. ред. Ю. Остапця, М. Токаря. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2022. 560 с.

18. Шуляк А. М., Шуляк Н. О. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах : навч.-метод. комплекс. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. 52 с.

Додаток

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Титульний лист має такий вигляд:

ЗВІТ

Здобувача вищої освіти _____ курсу _____ факультету

Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Спеціальності (шифр, назва) _____

_____
(прізвище, ім'я та по-батькові)

про проходження виробничої інформаційно-аналітичної практики в _____

_____
(назва закладу, місце знаходження, керівник практики)

СХЕМА ЗВІТУ ЗА ПРАКТИКУ

1. Загальні відомості про місце і час проходження практики.
2. Ознайомлення з організацією роботи бази практики, їх керівників (вказати теми бесід).
3. Участь у роботі навчально-методичних, науково-дослідних підрозділів ЗВО або редакціях ЗМІ.
4. Ознайомлення з документацією та планами роботи баз практик (вказати конкретно).
5. Вивчення і аналіз документів, які регламентують діяльність місцевих органів влади, політичних партій та громадсько-політичних організацій.
6. Труднощі у виконанні завдань практики.
7. Висновки:

– що дала практика здобувачу вищої освіти;
– позитивне в організації та проведенні практики;
– недоліки організації та проходження практики (конкретно), шляхи їх подолання (пропозиції);
– пропозиції щодо підготовки, організації і проведення практики.